

§ 410

Keski-Pasilan Veturitien eteläosan asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12230, Veturitien eteläosa)

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila) katu- ja rautatiealueiden asemakaavaehdotuksen ja 17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila ja Länsi-Pasila) katu- ja rautatiealueiden asemakaavan muutosehdotuksen 26.11.2013 päivätyn ja 3.11.2014 muutetun piirustuksen numero 12230 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kevennetään Veturitien väylähankkeen osuutta.

Puheenjohtaja totesi, ettei valtuutettu Yrjö Hakasen palautusehdotusta ollut kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12230 kartta, päivätty 26.11.2013, muutettu 3.11.2014
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12230 selostus, päivätty 26.11.2013, muutettu 3.11.2014
- 3 Vuorovaikutusraportti 5.6.2012 liitteineen, täydennetty 3.11.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

10.12.2014

Kaj/8

rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin poliisilaitos
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto
Museovirasto,
kulttuuriympäristön suojelu
Senaatti-kiinteistöt

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Keski-Pasilassa Pasilansillan eteläpuolella Pasilankadun ja Ratapihantien välissä. Etelässä alue rajautuu veturitallien ja Toralinnan muodostamaan valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Alue sijaitsee noin kolmen kilometrin päässä Helsingin ydinkeskustasta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat Veturitien kääntämisen Toralinnan pohjoispuolella kohti Pasilan asemaa. Teollisuuskatua jatketaan pääradan ali ja se liitetään maanpäällisellä kiertoliittymällä Veturitiehen Pasilansillan eteläpuolella.

Asemakaavassa on muodostettu tilavaraus eteläosalle Veturitien tunnelia ja länsiosalle Teollisuuskadun tunnelia. Veturitien tunneli sijoittuu tälle kaava-alueelle lukuunottamatta pohjoista ajoluiskaa, joka ulottuu suunnitteilla olevan keskustakorttelin kohdalle. Asemakaava mahdollistaa tunnelin toteuttamisen vaiheittain.

Teollisuuskadun tunnelista tähän kaava-alueeseen kuuluu Ratapihantien länsipuolinen osa. Veturitien alle, Teollisuuskadun ja Pasilankadun liittymien väliin, on varattu alue läpiajavan liikenteen tunnelia varten. Radan ali on osoitettu kevyenliikenteen reitti

(Veturintallinkuja) nykyisen veturitalleille johtavan kadun kohdalle. Reitiltä on yhteys Veturitien molemmin puolin sekä pääradan itäreunassa kulkeville kevyenliikenteen reiteille.

Veturitie on linjattu myöhemmin kaavoitettavan tornialueen halki. Vireillä olevassa Keski-Pasilan Keskustakorttelin asemakaavassa jatketaan Veturitien linjausta aseman länsipuolitse edelleen pohjoiseen.

Asemakaava-alueen länsiosa kuuluu Suomen valtion ja Helsingin kaupungin vuonna 2002 solmiman aiesopimuksen piiriin. Keski-Pasilan Keskustakortteleita koskeva toteutussopimus on allekirjoitettu tammikuussa 2014, sopimukseen kuuluu myös Pasilan aseman uudistaminen kokonaisuudessaan. Veturitien siirto ja Teollisuuskadun jatkaminen luovat edellytykset sille, että Keski-Pasilan asemakaava-alueiden rakentaminen voidaan aloittaa ja toteuttaa suunniteltujen aikataulujen ja rakennusoikeuksien mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Yleiskaava 2002:n mukaisessa pääkatuverkossa Veturitie on Keski-Pasilan pääkatu, joka yhdistää Tuusulanväylän jatkeen ja Hakamäentien etelään Nordenskiöldinkadulle ja Teollisuuskadun jatkeen kautta itään. Samalla Veturitie toimii koko Pasilan liikenteen yhteytenä ympäröivään katuverkkoon.

Keski-Pasilan osayleiskaavassa (vuodelta 2006) Veturitie on linjattu kääntymään Toralinnan pohjoispuolella kohti Pasilan asemaa ja edelleen aseman länsipuolitse pohjoiseen. Veturitien yläpuolelle saa Pasilansillan molemmin puolin sijoittaa keskustatoimintoja. Teollisuuskatu on linjattu jatkumaan radan ali ja se on liitetty Veturitiehen Pasilansillan eteläpuolella. Päärata-alue on osayleiskaavassa varattu rautatieliikenteen alueeksi, jonka yläpuolelle saa sijoittaa keskustatoimintoja.

Pääosa suunnittelualueesta on asemakaavoittamatonta. Suunnittelualueen länsireunalla on voimassa asemakaava nro 7850 vuodelta 1979, jonka mukaan alue on katualuetta. Suunnittelualueen itäpuolella on voimassa asemakaava nro 11505 vuodelta 2008, jonka mukaan Ratapihantien alle Teollisuuskadun jatkeeksi saa rakentaa kadun.

Alue on pääosin valtion omistuksessa. Kaupunki omistaa Toralinnan länsipuolisen katualueen.

Asemakaava-alueen länsiosa kuuluu Suomen valtion ja Helsingin kaupungin vuonna 2002 solmiman aiesopimuksen piiriin. Aiesopimuksessa on sovittu Keski-Pasilan maankäytön

suunnitteluperiaatteiden ja yhteistyön lisäksi mm. alueelle tulevan uudis- ja lisärakennusoikeuden jakamisesta, alueluovutuksissa noudatettavista periaatteista ja kunnallistekniikan toteuttamis- ja kustannusvastuusta. Valtio omistaa sopimusalueesta noin 84 % ja kaupunki noin 16 %. Sopimusaluetta kehitetään kokonaisuutena omistusrajoista riippumatta. Keski-Pasilan Keskustakorttelista on käyty suunnittelu- ja toteutuskilpailu ja sitä koskeva toteutussopimus on allekirjoitettu tammikuussa 2014.

Asemakaavan pohjana on Veturitien liikennesuunnitelma (kslk 23.4.2013) ja Teollisuuskadun katusuunnitelma (päiväty 29.4.2013). Suunnittelussa on otettu huomioon kaupunginvaltuuston osayleiskaavan käsittelyn yhteydessä hyväksymät toivomusponnet ja kaupunginhallituksen v. 2007 antama jatkosuunnittelua koskeva kehoitus, jotka ilmenevät tarkemmin kaavaselostuksesta.

Kaupunki on sitoutunut toteuttamaan Veturitien Keski-Pasilan keskuksen alueella ja sen välittömässä läheisyydessä Keski-Pasilan Keskuksen toteutussopimuksen mukaisesti. Asemakaavan toteuttamisen alustavat kustannusarviot liikennesuunnitelmien toteuttamisesta ovat yhteensä noin 81 miljoonaa euroa (alv 0 %). Katualueiden kustannusarvio perustuu Veturitien toteuttamiseen välillä Nordenskiöldinkatu – Keskustakortteli pitkänä tunnelivaihtoehtona sekä Teollisuuskadun tunnelin osalta katusuunnitelmaan välillä Veturitie – Jämsänkatu.

Kustannusarvio sisältää kaava-alueelle esitetyt katu- ja tunnelirakenteet ja perustuu Veturitien toteuttamiseen liikennesuunnitelman mukaisesti kerralla ilman varautumista tunnelin toteuttamiseen myöhemmin.

Kustannusarvio ei sisällä kaava-alueen ulkopuolisten alueiden suunnitellun maankäytön toteuttamista palvelevien runkoverkoston ja katurakentamisen kustannuksia. Kustannusarvio ei myöskään sisällä maaperän kunnostamisesta ja esirakentamisesta aiheutuvia kustannuksia eikä joukkoliikenteelle mahdollisesti aiheutuvia työnaikaisia kustannuksia. Suunnittelun aikana on neuvoteltu valtion osallistumisesta Veturitien tunnelin toteuttamiseen. Arvioiduissa kustannuksissa ei ole huomioitu valtion mahdollista osuutta tunnelin toteuttamisesta.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin ja valtion aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty Keski-Pasilan tornialueen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Keski-Pasilan tornialueen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksesta on saatu 11 mielipidettä, joista liikennealueita koski mm. esitys kannen tai kevyen liikenteen sillan rakentamisesta rata-alueen yli. Viranomaisten kannanotot kohdistuivat mm. kaava-alueen rajaukseen ja alueen yhtenäisyyteen, liikkumisreittien esteettömyyteen ja turvallisuuteen, tunneliratkaisujen teknisiin vaatimuksiin, katualueiden rajauksiin, huoltoon, hulevesien hallintaan ja talvikunnossapidon sekä joukkoliikenteen huomioimiseen. Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon niiltä osin kuin ne vastaavat kaavalle asetettuja tavoitteita.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 10.1. - 10.2.2014. Muistutuksia ei esitetty.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa pelastuslautakunta, Helsingin Energia/Helen Sähköverkko Oy, Liikennevirasto, Helsingin poliisilaitos, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, kiinteistölautakunta ja Museovirasto.

Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää lausunnossaan huomiota Keski-Pasilan ja laajemman liikenneverkon toimivuuteen sekä tunneliturvallisuuden varmistamiseen. Kaavaan tarvitaan myös hulevesien hallintaa koskeva määräys. Lisäksi lausunnossa todetaan liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutusten ulottuvan huomattavasti kaava-alueen ulkopuolelle, joten kaavassa on annettava määräykset, joilla haittavaikutukset torjutaan tai minimoidaan. Sekä ELY-keskus että museovirasto korostavat Toralinnan ja veturitallien valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvojen säilymisen tärkeyttä, mikä nähdään Veturitien kasvavan liikenteen myötä uhatuksi.

Liikennevirasto toteaa lausunnossaan, että rautatiealueen rajojen määrittämisessä tulee huomioida läntisen lisäraiteen ja Lentoradan vaatimat tilat. Kiinteistölautakunta puoltaa lyhyemmän tunnelivaihtoehdon toteuttamista kustannussyistä. Muissa lausunnoissa nostetaan esille kevyen liikenteen väylien yhtenäisyys ja tarkoituksenmukaisuus, raitiotien linjauksen mahdollistaminen Pasilankadulta suoraan Pasilansillalle, pitkä tunneli ratkaisuna ilmanlaatu- ja maankäytön suunnittelun ongelmiin sekä kadunrajauksen etäisyys veturitallirakennuksista. Lisäksi lausunnoissa kiinnitetään huomiota meluselvityksiin ja ilmanlaadun turvaamiseen, pitkän tunnelin korkeisiin kustannuksiin ja kulttuurihistoriallisesti merkittävän aluekokonaisuuden suojelemiseen.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta. Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon johdosta kaavakarttaan on Veturitallien pohjoispuolelle osoitettu Pohja- ja orsivesien imeyttämiseksi varattu alue (po). Aluevaraus perustuu Keski-Pasilan rakennettavuustarkasteluun liittyvään hulevesiselvitykseen. Lisäksi kaavaselostusta on täydennetty.

Liikenneviraston lausunnon johdosta rautatiealueen (LR) rajoja on tarkistettu.

Uudenmaan ELY-keskuksen, ympäristölautakunnan ja Museoviraston lausuntojen johdosta asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- on lisätty kaavamääräykset:
  - o Veturitien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikennemelun torjuntaan.
  - o Kiertoliittymien ja tunnelin suuaukkojen kautta kantautuvan liikennemelun torjuntaan tulee kiinnittää huomiota.
- kaavaselostusta on täydennetty.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Museoviraston lausuntojen johdosta asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- on lisätty kaavamääräykset:
  - o Rakennettava muuri, joka tulee olla kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen ja ympäristöön sopiva.
  - o Jatkosuunnittelussa on varmistettava ympäristörakentamisen soveltuvuus veturitallien ja rautatieläistalojen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön ominaisuuteen.
- kaavaselostusta on täydennetty.

Tehdyn meluselvityksen perusteella kaupunkisuunnitteluvirasto on poistanut kaavamääräyksen: Kiertoliittymien keskiosien tulee olla pääosin avonaisia. Lisäksi kaavaselostusta on täydennetty.

Kaavakarttaan ja kaavaselostukseen on myös tehty joitakin teknisuonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen

10.12.2014

asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan puoltaman ehdotuksen mukainen. Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt ehdotukseen edellä mainittuja vähäisiä tarkistuksia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024

katri.erroll(a)hel.fi

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045

anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12230 kartta, päivätty 26.11.2013, muutettu 3.11.2014
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12230 selostus, päivätty 26.11.2013, muutettu 3.11.2014
- 3 Vuorovaikutusraportti 5.6.2012 liitteineen, täydennetty 3.11.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva 3.11.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin poliisilaitos
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto
Museovirasto,
kulttuuriympäristön suojelu
Senaatti-kiinteistöt

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1

Esitysteksti

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2014

Kaj/8

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.11.2014 § 1231

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila) katu- ja rautatiealueiden asemakaavaehdotuksen ja 17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila ja Länsi-Pasila) katu- ja rautatiealueiden asemakaavan muutosehdotuksen 26.11.2013 päivätyn ja 3.11.2014 muutetun piirustuksen numero 12230 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 3.11.2014

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 0870_6

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila) katu- ja rautatiealueita koskevasta asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 3.12.2013 puoltaa 26.11.2013 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaava mahdollistaa Veturitien kääntämisen Toralinnan pohjoispuolella kohti Pasilan asemaa. Veturitie linjataan myöhemmin kaavoitettavan tornialueen halki. Niin ikään myöhemmin laadittavassa Keskustakorttelin asemakaavassa jatketaan Veturitien linjausta aseman länsipuolitse edelleen pohjoiseen. Teollisuuskatua jatketaan pääradan ali ja se liitetään kiertoliittymällä Veturitiehen Pasilansillan eteläpuolella. Veturitien alle, Teollisuuskadun ja Pasilankadun liittymien väliin, on varattu alue tunnelille läpiajavaa liikennettä varten. Asemakaava mahdollistaa tunnelin toteuttamisen vaiheittain.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 10.1.–10.2.2014.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa pelastuslautakunta, Helsingin Energia / Helen Sähköverkko Oy, Liikennevirasto, Helsingin poliisilaitos, Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, kiinteistölautakunta ja Museovirasto.

Pelastuslautakunta (21.1.2014) toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa pelastustoimen osalta asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta.

Helsingin Energia / Helen Sähköverkko Oy:llä (12.2.2014) ei ole huomautettavaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta.

Liikennevirasto (9.1.2014) toteaa, että rautatiealueen (LR) rajojen määrittämisessä tulee huomioida läntisen lisäraiteen ja Lentoradan vaatimat tilat.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että LR-alueen rajojen määrittämisessä huomioidaan ratojen tilantarve Liikennevirastolta saatujen suunnitelmien mukaisesti.

Helsingin poliisilaitos (3.2.2014) toteaa, että pitkä tunnelivaihtoehto on liikenteellisesti paras vaihtoehto, erityisesti kevyen liikenteen näkökulmasta. Poliisilaitos korostaa edelleen, että niin

rakennusaikaisten kuin valmiin alueenkin liikenneväylien, erityisesti kevyen liikenteen väylien, tulee olla yhtenäisiä ja tarkoituksenmukaisia.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että Veturitien suunnittelussa on otettu huomioon Kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon tavoitetila 2025 sekä Pyöräliikenteen laatukäytävien verkkosuunnitelma.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (7.2.2014) toteaa, että kaavallisilla ratkaisulla ei pidä sulkea pois mahdollisuutta, että raitiotien linjaus kulkisi Pasilankatua suoraan Pasilansillalle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että Pasilankadun järjestelyt Veturitien ja Pasilansillan välillä esitetään myöhemmin tehtävässä liikennesuunnitelmassa. Tavoitteena on osoittaa tälle välille tilat raitiotielle sekä pohjoiseen että etelään.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (10.2.2014) toteaa, että pitkän tunneliin toteuttamisella on mahdollista saada sekä liikennettä, että liikenteen haittoja pois pahoin kuormittuneesta maanpintatasosta. Tällöin tunnelin suuaukkojen tulee toimia ilman sisäänottoaukkoina ja ilmanpoistokuilujen tulee ulottua riittävän korkealle. Jos tunneli ei toteudu, näin isot liikennemäärät maanpintatasossa aiheuttavat ilmanlaatuongelmia ja ne rajoittavat maankäytön suunnittelua ja eri toimintojen sijoittumista. Lisäksi lausunnossa kiinnitetään huomiota vesihuollon suunnitteluun ja toteutukseen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että Ilmatieteen laitos on vuonna 2014 tehnyt ilmanlaatuselvityksen Pasilan keskustakorttelin asemakaavaa varten. Vaikka mallinnuksessa oletettiin päästöjen purkautuvan kokonaan tunnelien päistä, jäivät raja-arvotason ylitykset vain pienelle alueelle tunnelin suuaukkojen kohdalle. Kaavamääräyksen mukaisesti tunnelin yhteyteen voidaan kuitenkin suunnitella ilmanpoistokuiluja, joiden korkeuden tulee olla vähintään 2 metriä maanpinnasta. Vesihuollon suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään ensisijaisesti huomioimaan Veturitien lopputilanteen vaatimat ratkaisut.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (11.2.2014) kiinnittää lausunnossaan huomiota Keski-Pasilan ja laajemman liikenneverkon toimivuuteen sekä tunneliturvallisuuden varmistamiseen. Kaavaan tarvitaan myös hulevesien hallintaa koskeva määräys. Lisäksi lausunnossa todetaan liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutusten ulottuvan huomattavasti kaava-alueen ulkopuolelle, joten kaavassa on annettava määräykset, joilla haittavaikutukset torjutaan tai minimoidaan. Toralinnan

valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvojen säilyminen on Veturitien kasvavan liikenteen myötä uhattuna.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että Veturitiellä Toralinnan kohdalla liikennemäärien kasvusta 4/5 on arvioitu johtuvan muusta kuin Keski-Pasilaan tulevasta uudesta maankäytöstä. Veturitien ennustettuun liikennemäärään vaikuttaa yleiskaava 2002 mukaiset pääkatuverkon järjestelyt, kuten Tuusulanväylän käänntö sekä Hakamäentien jatkeet. Toralinnan kohdalla suunniteltujen liikenneratkaisujen vaikutusta melutasoon on tarkasteltu erillisessä selvityksessä. Selvityksen johdosta kaavaa on tarkistettu ja kaavaselostusta täydennetty. Kaavamääräyksillä on kiinnitetty erityistä huomiota myös tunnelin ilmanvaihtoratkaisuihin. Asemakaavaehdotuksessa on määräys tunnelien suunnittelusta kokonaisuutena ja lisäksi useita määräyksiä koskien tunnelien turvallisuutta. Kaavakarttaan on myös lisätty pohja- ja orsivesien imeyttämiseksi varattu alue. Kaavan valmistelussa on tunnistettu Toralinnan alueen arvot ja asemakaavaan on lisätty määräyksiä, joiden tavoitteena on kulttuuriympäristön arvojen säilyminen.

Yleisten töiden lautakunta (12.2.2014) toteaa, että katualueen rajausta tulee muuttaa veturitallien pohjoispuolella niin, että katu ei rajaudu suoraan veturitallirakennuksiin.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että kaava-alueen raja on 1 metrin etäisyydellä pohjoisemman Veturitallin julkisivupinnoista.

Ympäristölautakunta (12.2.2014) kiinnittää lausunnossaan huomiota tarvittaviin meluselvityksiin sekä ilmanlaadun turvaamiseen; erityisesti asukkaiden ja muiden alueella liikkuvien kävelijöiden, pyöräilijöiden ja pysäkkejä käyttävien olosuhteisiin. Ilmanlaadun turvaamiseksi tulee huolehtia, ettei katukuilumaisia olosuhteita muodostu. Lisäksi lausunnossa todetaan, että tunneloinnin ympäristöhyötyinä on katutason melu- ja pakokaasupäästöjen väheneminen. Ilmanlaadun kannalta kriittisiä ovat tunneleiden suuaukkojen ympäristöt.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että Toralinnan kohdalla suunniteltujen liikenneratkaisujen vaikutusta melutasoon on tarkasteltu erillisessä selvityksessä. Selvityksen johdosta kaavaa on tarkistettu ja kaavaselostusta täydennetty. Lisäksi Ilmatieteen laitos on vuonna 2014 tehnyt ilmanlaatuselvityksen Pasilan keskustakorttelin asemakaavaa varten. Vaikka mallinnuksessa oletettiin päästöjen purkautuvan kokonaan tunnelien päistä, jäivät raja-arvotason ylitykset vain pienelle alueelle tunnelin suuaukkojen kohdalle. Kaavamääräyksen mukaisesti tunnelin yhteyteen voidaan kuitenkin suunnitella ilmanpoistokuiluja, joiden korkeuden tulee olla vähintään 2 metriä maanpinnasta.

Kiinteistölautakunta (13.3.2014) toteaa, että se puoltaa lyhyemmän tunnelivaihtoehdon toteuttamista kustannussyistä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että pitkä tunneli vähentää huomattavasti pintaliikennettä Pasilankadun ja Teollisuuskadun välisellä osuudella ja mahdollistaa paremmat jalankulku- ja pyöräily-yhteydet veturitallien suunnasta tornialueen ja keskustakorttelin suuntaan. Lisäksi tunneli mahdollistaa paremmat ajoyhteydet veturitalleille sekä Toralinnan seisontaraiteiden kohdalle mahdollisesti myöhemmin tulevalle muulle maankäytölle. Tunnelilla on myös selkeitä kaupunkikuvaa parantavia vaikutuksia.

Museovirasto (19.3.2014) toteaa, että kulttuurihistoriallisesti merkittävän aluekokonaisuuden suojele tulee varmistaa paitsi rakennukset myös lähiympäristö huomioon ottaen. Liikenne- ja kaavaratkaisut eivät saa estää tai heikentää valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön käyttöä ja arvojen säilymistä. Jatkosuunnittelussa on varmistettava ympäristörakentamisen soveltuvuus veturitallien ja rautatieläistalojen kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että kaavan valmistelussa on tunnistettu Toralinnan alueen arvot ja asemakaavaan on lisätty määräyksiä, joiden tavoitteena on kulttuuriympäristön arvojen säilyminen.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Liikenneviraston lausunnon johdosta asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- kaavakarttaan on rautatiealueen (LR) rajoja tarkistettu.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon johdosta asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- kaavakarttaan on lisätty määräys: Pohja- ja orsivesien imeyttämiseksi varattu alue.
- kaavaselistusta on täydennetty.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä ympäristölautakunnan ja Museoviraston lausuntojen johdosta asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- on lisätty kaavamääräykset:
Veturitien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikennemelun torjuntaan.
Kiertoliittymien ja tunnelin suuaukkojen kautta kantautuvan liikennemelun torjuntaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- kaavaselostusta on täydennetty.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Museoviraston lausuntojen johdosta asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- on lisätty kaavamääräykset:
Rakennettava muurin tulee olla kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen ja ympäristöön sopiva.
Jatkosuunnittelussa on varmistettava ympäristörakentamisen soveltuvuus veturitallien ja rautatieläistalojen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön ominaisuuteen.
- kaavaselostusta on täydennetty.

Tehdyn meluselvityksen perusteella kaupunkisuunnitteluvirasto on muuttanut asemakaavaehdotusta seuraavasti:

- on poistettu kaavamääräys: Kiertoliittymien keskiosien tulee olla pääosin avonaisia.
- kaavaselostusta on täydennetty.

Lisäksi kaavakarttaan ja kaavaselostukseen on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen ei liity maankäytösopimusmenettelyä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen.

Lisätiedot

Ville Purma, arkkitehti, puhelin: 310 37261
ville.purma(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 06.03.2014 § 125

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Kiinteistökartta G4 S3, Veturitie

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta puoltaa Veturitien eteläosan asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä. Kaavassa esitetään nykyisen Veturitien kääntämistä kohti Pasilan asemaa Keski-Pasilan pääkatuna, josta se tulee jatkumaan Pasilansillan pohjoispuolelle toteutettavan Keski-Pasilan läpi kohti Hakamäentietä. Veturitien uusi linjaus mahdollistaa kaavoittaa Pasilansillan eteläpuolelle toimisto- ja asuntotornitaloja sekä Pasilansillan pohjoispuolelle uuden asunto- ja toimistoalueen. Lisäksi asemakaavan hyväksyminen mahdollistaa jatkaa pääradan itäpuolella olevaa nykyistä Teollisuuskatua radan alta ja yhdistää se uuteen Veturitien linjaukseen. Veturitien uusi linjaus luo Pasilansillan pohjoisreunaan toteutettavan Keski-Pasilan uuden yli 180 000 k-m²:n suuruisen keskuksen ajoyhteydet etelästä, pohjoisesta ja idästä. Kaupunki, valtio, Liikennevirasto ja keskuksen toteuttaja YIT Rakennus Oy allekirjoittivat sopimuksen lähes miljardi euroa maksavan keskuksen toteuttamisesta tämän vuoden tammikuussa.

Lopuksi kiinteistölautakunta toteaa, että se on jo antanut 13.6.2013 lausunnon kaupunginhallitukselle uuden Veturitien liikennesuunnitelmasta Nordenskiöldinkadun ja Hakamäentien välillä. Koko hankkeen alustava kustannusarvio on 140 miljoonaa euroa. Nyt lausuttava Veturitien eteläosan asemakaava mahdollistaa Veturitien ensimmäisen osan toteuttamisen asemakaava-alueella sekä pitkänä että lyhyenä tunnelina. Pitkä tunneli lienee kaupunkikuvallisesti parempi, mutta kaupungin taloustilanne ja erittäin kallis Veturitien toteuttaminen huomioon ottaen kiinteistölautakunta puoltaa lyhyemmän tunnelivaihtoehdon toteuttamista lausuttavalle asemakaava-alueelle.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pasi Lehtiö, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 04.02.2014 § 37

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Veturitie kaavoitetaan aikataulusyistä ennen ympäröivien kortteleiden maankäyttösuunnitelmien valmistumista. Tämä merkitsee sitä, että Veturitien suunnitelmat tulee ottaa alueen muun maankäytön lähtökohdaksi. Veturitien liikennemäärän huomattava kasvu lisää melua ja pakokaasupäästöjä koko Keski-Pasilan alueella, jonne on tulossa myös runsaasti uutta asutusta. Ympäristölautakunta on 11.6.2013 antanut lausunnon Veturitien liikennesuunnitelmasta. Lausunnossa kiinnitetään huomiota ilmanlaatu- ja meluhaittojen lisäksi myös tulevien jalankulku-, pysäkki- ja pyöräily-ympäristöjen laadun huomioimiseen.

Aseman eteläpuoliselle alueelle, jota kaavaehdotus koskee, on suunnitteilla tornitaloja, joiden alimpia kerroksia on suunniteltu muuhun kuin asuinkäyttöön. Ympäristölautakunta pitää tätä hyvänä lähtökohtana kaavoitukselle. Osayleiskaavan meluselvityksen mukaan meluohjeavot ylittyvät laajalla alueella väylän ympäristössä. Jatkosuunnittelussa meluselvityksiä on tarpeen tarkentaa ja selvittää riittävät meluntorjuntakeinot myös niissä vaihtoehdoissa, joissa suunnitellut Veturitien tunneliosuudet eivät toteudu tai toteutuvat vaihteittain.

Ilmatieteen laitoksen vuonna 2009 tekemän ilmanlaatumallinnoksen mukaan katukuilutyypinen rakenne voi ennustetuilla liikennemäärillä tuottaa ilmanlaatutilanteen, jossa ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät. Ilmanlaadun turvaamiseksi tulee siten huolehtia, ettei katukuilumaisia olosuhteita muodostu.

Ehdotetun tunneloinnin ympäristöhyötyinä on katutason melu- ja pakokaasupäästöjen väheneminen. Melutaso alenee noin 3 dB olettaen, että puolet liikenteestä ohjataan tunneliin. Tunnelointi pienentää myös ilman epäpuhtauspitoisuuksia verrattuna tilanteeseen, jossa kaikki päästöt purkautuvat katutasossa.

Ilmanlaadun kannalta kriittisiä ovat tunneleiden suuaukkojen ympäristöt, joissa pitoisuudet voivat paikallisesti nousta huomattavasti. Erityisen kriittinen on alueen eteläosassa olevan suojeltavan, asuinkäytössä olevan Toralinnan kiinteistö, joka sijoittuu eteläisimmän tunnelin suun lähistölle.

Kaavaehdotuksessa on määräys, jonka mukaan jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota tunnelien ilmanvaihtoratkaisuihin ilmansaasteiden aiheuttamien haittojen minimoimiseksi. Kaavassa on varauduttu sijoittamaan noin kahden metrin korkuiset ilmanvaihtohormit kiertoliittymien yhteyteen samoihin kohtiin, joihin tunnelien suuaukkojen

päästöt purkautuvat. Ympäristön ilmanlaadun kannalta riittävät hormikorkeudet ja hormien sijoituskohdat tulee selvittää erikseen leviämismalliselvitysten avulla. Alueen ilmanlaatu voi mahdollisesti edellyttää korkeampiakin poistopiippuja, mikä tulisi selvittää jo kaavoitusvaiheessa.

Pasilan aseman ympäristön merkitys joukkoliikenteen solmukohtana tulee jatkossa huomattavasti kasvamaan, kun Keski-Pasilan osayleiskaavan mukainen toimitila- ja asuinrakentaminen toteutuu ja Pisara-rata rakennetaan. Asukkaiden ja muiden alueella liikkuvien kävelijöiden, pyöräilijöiden ja pysäkkejä käyttävien olosuhteisiin tulee jatkosuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota niin, että altistuminen liikenteen melu- ja ilmanlaatuhaitoille on mahdollisimman vähäistä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 04.02.2014 § 47

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Keski-Pasilan asemakaavoituksen yleisenä tavoitteena on luoda Pasilaan uusi toiminnallisesti monipuolinen keskus, joka toimii myös kaupunkikuvallisena maamerkinä. Keskuksen muodostavat välittömästi kaava-alueen pohjoispuolelle suunnitteilla oleva tornialue ja Keskustakortteli yhdessä Pasilan aseman ja -sillan kanssa. Lisäksi keskuksen pohjoispuolelle Pasilankadun ja uuden Veturitien väliin on suunnitteilla uusi Ratapihakortteleiden asuinalue.

Asemakaava koskee ainoastaan katu- ja rautatiealueita. Kaava mahdollistaa Veturitien kääntämisen Toralinnan pohjoispuolella kohti Pasilan asemaa. Veturitie linjataan myöhemmin kaavoitettavan tornialueen halki. Niin ikään myöhemmin laadittavassa Keskustakorttelin asemakaavassa jatketaan Veturitien linjausta aseman länsipuolitse edelleen pohjoiseen. Teollisuuskatua jatketaan pääradan ali ja se liitetään kiertoliittymällä Veturitiehen Pasilan sillan eteläpuolella. Veturitien alle, Teollisuuskadun ja Pasilankadun liittymien väliin, on varattu alue tunnelille läpiajavaa liikennettä varten.

Kaava-alue rajautuu Pasilan veturitallirakennuksiin. Veturitallikujan rajausta tulee muuttaa veturitallien pohjoispuolella niin, että kuja ei rajaudu suoraan tallirakennuksiin. Suojeltujen rakennusten tarvitsemat mahdolliset tulevat rakenteet tulee pysytä sijoittamaan tontille, samoin rakennusten huolto tulee pystyä toteuttamaan tontilta.

Veturitien rakentaminen on aikataulullisesti sidoksissa Pasilan keskustakorttelin rakentamisen kanssa. Rakennusvirasto on käynnistänyt Veturitien liikennesuunnitelman ja tunnelin hankesuunnitelman pohjalta Veturitien yleissuunnitelman päivityksen, joka valmistuu keväällä 2014. Tämän jälkeen rakennusvirasto pyrkii aloittamaan katu- ja rakennussuunnitelmien laatimisen.

Veturitien siirto ja Teollisuuskadun jatkaminen luovat edellytykset sille, että Keski-Pasilan asemakaava-alueiden rakentaminen voidaan aloittaa ja toteuttaa suunniteltujen aikataulujen ja rakennusoikeuksien mukaisesti.

Veturitien toteuttamisen kustannukset ovat kokonaisuudessaan noin 140 miljoonaan euroa. Tämän asemakaavan osalta kustannukset ovat noin 81 miljoonaa euroa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan ja asemakaavan muutosta nro 12230 edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 21.01.2014 § 10

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan Pasila (Keski-Pasila) katu- ja rautatiealueita koskevasta Veturitien asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 12230 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa pelastustoimen osalta asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 12230.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Harri Laakso, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31234
harri.laakso(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 03.12.2013 § 403

HEL 2013-013241 T 10 03 03

Ksv 0870_6, karttaruutu G4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 26.11.2013 päivätyn 17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila) katu- ja rautatiealueita koskevan asemakaavaehdotuksen ja 17. kaupunginosan (Pasila, Keski-Pasila ja Länsi-Pasila) katu- ja rautatiealueita koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12230 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

26.11.2013 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Ville Purma, arkkitehti, puhelin: 310 37261

ville.purma(a)hel.fi

Timo Lepistö, projektipäällikkö, puhelin: 310 37232

timo.lepisto(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi

Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248

peik.salonen(a)hel.fi

Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458

niina.strengell(a)hel.fi

Harri Verkamo, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37127

harri.verkamo(a)hel.fi